

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 6. Christus est lumen nostrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

§. V.

*Christus est nobis omnia.**Ex Veteri, Novo, & Patri-
bus.*

Super unum montium. Gen. 22. 2. Iste mons est Charitas; super quem totum negotium Incarnationis, Prædicationis, Passionis, consummatum est. Hugo Card. hic.

Dilectus meus mihi. Cant. 2. 16. Dilectus meus est mihi Deus, & omnia; & ego illi subdita sum per omnia. Ille meus sponsus, & ego ejus sponsa; ille Pastor, ego filia; ille Pastor, ego ovis. de Ponte hic Exh. 36. §. 3.

Quam pulchri sunt super montes, pedes annuntiantis, & prædicantis, pacem. Il.

52. 7. Arab. *quam pulcher est, qui annuntiat pacem.* Alexandr. *quam decori, vel clari sunt pedes eorum, qui annuntiant bonum, & salutem.* Leo Castrus ex Prop. & Euseb. verit. prædicantis Jesum; accedit Orig. in c. 10. Rom. v. 15. qui per bonum accipit Jesum: annuntiantis Jesum; & addit: nec miretur quicquam, si nomine bonorum numero multitudinis exposuerimus, annuntiantis Jesum: facile enim intelliges, quomodo multa bona sit Jesus. Vita bonum est, Jesus est vita. Resurrectio bona &c. lux Mundi, Veritas, Via, Sapientia; thesaurus denique bonorum omnium est Jesus. Corn. hic.

Ex denario diurno. Matth. 20. 2. Fit Christus paterfamilias, vinea, denarius, ad hominum salutem. Cyrill. Jerof. Cat. 10. unicuique varius fit Salvator ad utilitatem: qui enim indigent recreatione, & lætitiâ; illis fit vinea: qui opus habent, ut ingrediantur; his constituitur ostium. Et qui cuperent offerre orationes; illis fit Mediator, Summusque Sacerdos. Rursum habentibus peccata fit ovis, ut pro ipsis mactetur. Et omnibus fit omnia. S. Aug. conc. 1. ad l. 38. hoc aurum, quod est, non potest tibi esse argentum: quod vinum est, non potest tibi esse panis: quod tibi lux est, non potest tibi esse potus. Deus tuus, Salvator tuus, totum tibi erit. Manducabis eum, nè eurias; bibes eum, nè sitias; illuminaberis ab illo, nè sis cæcus; fulcietis ab eo, nè deficiat. *Apud te est fons vita, & in lumine tuo videbimus lumen.* Pl. 35. 10. Elcob. 1. 6. Chr. par observ. 5. Christus ovis propter Incarnationem, Pastor propter benignitatem Deitatis. Quamvis multe sint appellationes, sed unum tamen subjectum: unicuique autem varius fit Salvator ad utilitatem &c. tanquam optimus Medicus, & Doctor compatiens, accommodat se ad infirmitates nostras. S. Cyrill. Jeroful. super. cit.

Omnia Christus est nobis. Si vulnus curare desideras, medicus est; si febris æstus, fons est; si gravaris iniquitate, justitia est: si auxilio indiges, virtus est; si mortem times, vita est; si cœlum desideras, via est; si tenebras fugis, lux est; si cibum quæris, alimentum est. S. Ambr. 1. 3. de Virg. ante finem.

Omnia propter te Christus. Lapis propter te,

ut tu ædificeris; mons propter te, ut tu ascendas. Ideo inclinavit cœlum, ut tu esses vicinior; ideo surrexit in verticem montis, ut te elevarer. Id. in Pl. 41.

Repellis nos à te? da nobis alterum te. Ad quem ibimus, si te relinquamus? S. Aug. tr. 27. in Jo.

Ipsè erat eis omnia; neque cœlum ante desiderium ducebant, tu mihi cuncta illa. S. Chrysof. hom. 48. ad populum.

Quid quæris, quod in illo non invenias? si ægrotus es, medicus est; si exulas, dux est; si desolatus es, Rex est; si impugnaris, pugil est; si sitis, potus est; si alges, vestimentum est; si tristis, gaudium est; si obtenebraris, lux est; si orphanus, Pater est, sapientissimus est, omnia sine fine gubernans. S. Bernard. de Pass. Dom. c. 22.

Bonus pastor, qui animam suam dat pro ovibus suis. Animam pro illis, carnem illis: illam in pretium, istam in cibum. Res mira! ipse pastor, ipse pascua est, ipse Redemptio. Idem serm. 31. in Cant.

Non serviam, inquit homo Creatori. Ego igitur serviam tibi, inquit Creator homini: tu recumbe, ego ministrabo, ego tibi pedes lavabo. Tu quiesce, ego languores tuos feram, infirmitates portabo; utere me, ut libet in omni necessitate tua; non modò ut servò tuò, sed etiam ut jumento tuò, ut peculio tuò. Si saugatus, aut omeratus es, ego te, & onus tuum, feram; si esuris, aut sitis, & ad manum forte nihil melius habes; ecce ego paratus immolari, ut carnes meas comedas, & sanguinem bibas. Si in captivitatem ductus es, ecce ego. Vende me; teque pretio mei, vel me ipso pretio redime. Si infirmari, & mori times, ego moriar pro te; ut de sanguine meo tibi conficiat medicamenta vitæ. Guarrie. f. 1. de rem. palm.

Tibi rex, tibi sacerdos, tibi pastor, tibi sacrificiū, tibi ovis, tibi agnus, tibi totum factus est, qui recepat totum. Et, qui sibi nunquam, tibi toties immutatur: propter te varias monstratur in formas, qui manet unica Majestatis suæ in forma. S. Chrysol. f. 23.

§. VI.

Christus est Lumen nostrum.

Erit in novissimis diebus preparatus mons Domini. Il. 2. 2. Tabor interpretatur lumen adveniens, ait V. Beda. Unde verò hoc lumen advenit? ab illo scilicet, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc Mundum. Jo. 1. 9. quod est lumen, quod neque ab alio accenderetur, neque unquam extingueretur. Arcones hic Expofit. vaticinii secundi.

Lumen ad revelationem gentium. Luc. 2. 32. Lumen illuminans positum est ante conspectus hominum; ut, si non rectè ambulatur, non adscribatur Lumen, sed errare volentem ad splendorem ejus. Sim. Cassi. 1. 2. advertite lumen in lucerna testæ, solem in nube, Deum in homine, in luteo vaseculo carnis nostræ splendorem gloriæ, candoremque Lucis æternæ. Guarrie. serm. 2. in Epiph.

Ego sum lux Mundi. Jo. 8. 12. Velle lucere, ut ardeas, & uras; non est lucere ad morem Dei: qui non lucet, ut ustulet; sed ardet, ut luceat. *Ego sum lux Mundi.* Cur non dicit: ego sum sol Mundi? Imò nunquam Evangelistæ illum solem vocant, sed semper *Lucem*: & sic semper illum tum seipsum, tum Discipulos suos, vocat. Cur Lux, non sol, amat vocari? Respond. sol duo habet: illuminat, & urit; quod lucet, blandum est, & gratum; quod adurit, asperum. Sic Christus, quantum in illo est, semper sibi à sole mutuatur, non ardorem, sed splendorem; non quod rigidum, sed blandum, non quod amarum, sed dulce. Did. Niss. Sabb. post D. 4. Quadr. §. 2.

Surge, qui dormis - & illuminabit te Christus. Eph. 5. 14.

Dabo, illi stellam matutinam. Apoc. 2. 28. Hæc est Christus, qui ait c. 22. 16. *ego sum stella splendida & matutina.* Et Num. 24. 17. *oriatur stella ex Jacob.* Christus enim vincens promittit semetipsum, suæque claritatis visionem. Dicitur Christus Stella matutina, id est, Lucifer. 1. quia in hac vita dispulit tenebras infidelitatis, & in futura dispellet tenebras mortalitatis. 2. quia, uti Lucifer noctis finem, diei initium præbet; ita Christus peccato, & ignorantie finem; fidei, & salutis, initium attulit. Corn. hic.

§. VII.

Christus est Consiliarius, Doctor noster.

Ex Veteri, & Novo.

Vox Domini in magnificentia. Ps. 28. 4. quia excitat ad magnifica, & heroica, facinora; ut non tantum præcepta, sed etiam consilia, corde magnanimo exequamur. Id. in Cant. 2. §. 4.

Vox Dilecti mei. Cant. 2. 8. Cum audieris voces ejus, præcepta scilicet, & consilia; veni ad obediendum, & exequendum celeriter. de Ponte hic. Exh. 4. §. 5.

Vocabitur Consiliarius. Il. 9. 6. Haymo ait: Christus est Consiliarius: quia ab ipso omne sacrum consilium procedit, ac præsertim castitatis, paupertatis, obedientiæ. Si hæres in dubio, nescis, quid eligendum; adi magni consilii angelum: erit tibi instar columnæ Hebræorum, in deserto viam ostendet. Corn. hic.

In principio erat Verbum. Jo. 1. 1. Cur hic secunda Persona potius dicitur *verbum*, quam Filius? Greg. Naz. in Carmine Nico: Nominibus cum multis ipse vocetur, nullum aliud nomen, quam Verbi, gratius audit. Est enim nomen Doctoris, ut tradunt Orig. l. 1. in Joan. Clem. Alex. or. adhort. ad Gentes, Epiph. Il. 61. 1.

Ut predicarem captivis indulgentiam. At Filius nomen Majestatis est, importans æqualitatem in natura. Voluit ergo Christus in prima facie Evangelii se potius Verbum, quam Filium nominari: ut denotaret, se in primo loco ante oculos habere id, quod munus sibi commissum poscebat; non id, quod celsitudo personæ importabat: ut suò nos exemplo doceret; quantum debe-

Polyanth. Sacr. Tom. 1.

at esse fixum in mente, commissio nobis officio respondere. Did. Niss. polit. p. 2. l. 9. Expol. 3. q. 8.

Sciens Jesus, quia venit hora ejus. Jo. 13. 1. Hora ejus, ad eum modum, quo in scholis hujus, vel illius, Doctoris dicitur; quâ practicitâ lectionem suam quisque inchoat. Horâ primâ Patriarchæ Legis veteris, operibus suis sanctis, populum docuerunt. Secunda Sacerdotes ritus, & caeremonias, prælegerunt. Hebr. 1. 1. *multifariam, multisque modis &c. novissimè verò in Filio suo.* Ecce Doctor à Patre ordinatus: *hic est Filius meus dilectus, ipsum audite.* Totâ vitâ docuit; at in transitu ad Patrem maxime: filios obedientiam, justos pietatem, offensos charitatem, divites misericordiam, & liberalitatem; infirmos, & vulneratos patientiam; omnes amorem, & charitatem, docuit. Doultreman l. 1. c. 4. de amore sect. 3.

Ex Patribus.

Dicitur est magni Consilii Angelus. Magnum enim cogitatum Patris, super hominis scilicet restitutione, annuntiaturus Sæculo erat. Tertull. lib. de Carne Christi.

Noster pedagogus Sanctus Deus Jesus. Clem. Alex. l. 1. pæd. c. 7.

Non aliter nos discere poteramus, quæ sunt Dei; nisi Magister noster, Verbum existens, homo factus fuisset. S. Irenæus l. 5. c. 1.

Lactantius vocat Christum, Doctorem justitiæ. l. 4. div. instit. vivam, præsentemque Legem. Lactant. l. 4. div. instit.

Rex Jesus, perfectus infantium Magister, parvulus factus est parvulis, ut erudiret imprudentes. S. Cyrill. Jer. Cat. 12.

Oratorem gratiæ, & veritatis, Christum vocat S. Rupert. l. 11. in c. 13. Jo.

Mea Grammatica Christus est, qui homo pro hominibus factus est: & in ipso quicquid potest fratrum meorum ædificationi consulere, hæc solum novit mea epistola redolere. S. Petr. Dam. ep. 8.

Ideo Joannes c. 1. 14. vocat Filium omnipotentis Verbum: quia, sicut quisque homo per Verbum suum manifestat alteri voluntatem cordis sui; ita Deus Pater manifestavit hominibus voluntatem suam per Filium. S. Honorius serm. in Nat. Dom.

Christus est Doctor internus; nec scitur alia veritas, nisi per ipsum. S. Bonavent. f. 12. de Virt. Cardin.

§. VIII.

Christus est letitia nostra.

Ex Veteri, & Novo.

Risum fecit mihi Deus. Gen. 21. 6. Isaac typus Domini à risu sortitus est nomen: ut discamus, humani cordis exultationem à Christi ortu pendere: Ideò Angelus nuntiaturus pastoribus Christi ortu, præmisit: *evangelizo vobis gaudium magnū.* Luc. 2. 10 Oliv. l. 1. Strom. hic. S. Ambr. l. de Isaac c. 1. Isaac risus Latine significatur:

Kk

risus